

PROGRAM RADA CIVISA ZA 2026. GODINU

Sadržaj

1. DUGOROČNI PROGRAMSKI CILJEVI CIVIS-a.....	2
2. STRATEŠKI CILJEVI U 2026	3
3. VRSTE AKTIVNOSTI I NAČIN REALIZACIJE STRATEŠKIH CILJEV.....	4
3.1. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	4
3.2. AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE	5
4. BUDŽET	6
4.1 BUDŽET ZA 2026. GODINU GRUPE BIRAČA CIVIS	6
4.2 PLANIRANI PRIHODI GRUPE BIRAČA CIVIS U 2026. GODINI	7

1. DUGOROČNI PROGRAMSKI CILJEVI CIVIS-a

Kroz Program rada za 2026. godinu, Civis će nastaviti da djeluje u okviru zacrtanih programskih ciljeva koji se odnose na šest ključnih oblasti od izuzetne važnosti za naše društvo:

1) Vladavina prava: obuhvatiće zalaganje za:

- reformu pravosuđa;
- usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa najvišim međunarodnim standardima i principima;
- borbu protiv kriminala i korupcije;
- podršku tehnološkom i personalnom osavremenjavanju pravosudnog sistema;
- reformu pravno-političkog sistema.

Ovo su neophodni preduslovi da bi se izgradilo demokratsko društvo, bazirano na poštovanju prava i sloboda i ograničenju vlasti, kao i za uvođenje naše države u sferu funkcionalnih demokratskih sistema

2) Ekonomske reforme: Zalaganje za:

- ekonomske politike na državnom nivou koje moraju biti tako planirane i sprovedene da svaki građanin i građanka mogu da od svog poštenog rada pristojno žive;
- stabilizaciju javnih finansija;
- zdrave i prosperitetne ideje koje će pospiješiti investicione inicijative;
- široko uključanje domaćih stručnjaka i akademske zajednice u kreiranje ekonomskih politika;
- reformu poreske politike;
- razvoj konkurentnosti i zdravog poslovnog ambijenta.
- promocija ideje da su ekonomska prava osnovna ljudska prava.

3) Reforma obrazovanja: U ovoj oblasti Civis će se zalagati za

- uvođenje modernih obrazovnih sistema i metodologija uz očuvanje istorijskog naslijeđa kulture i tradicije i uz poštovanje specifične multikulturalnosti i multikonfesionalnosti našeg društva;
- najšire konsultacije sa svim učesnicima obrazovnog procesa – nastavnim osobljem, učenicima, roditeljima, donosiocima odluka - u kreiranju nastavnih planova i programa;
- kreiranje programa koji stvaraju stručnjake za postojeće ali i nove profesije koje se javljaju sa razvojem novih tehnologija;
- konstantne edukacije nastavnog kadra;
- tehničku modernizaciju obrazovnih institucija.

Unapređenje obrazovnog sistema direktno će odlučivati o kvalitetu društva u kojem živimo.

4) Reforma zdravstvenog sistema: U reformi zdravstva Civis će se zalagati za djelovanje na dva kolosjeka. Jedan je modernizacija obrazovanja stručnog kadra, koje sebe mora vidjeti kao ravnopravno i kvalitetno obrazovano po uzoru njihovih evropskih kolega. Drugi kolosjek je realizacija i organizacija samog sistema, koji mora pokazati stručnu efikasnost, mobilnost i permanentnu dostupnost. Da bi se ovakav koncept mogao realizovati neophodno je uraditi:

a) Depolitizaciju zdravstva i uvođenje principa meritokratije, kvaliteta i institut 'Konkursa';

- b) Decentralizaciju zdravstva tako da se fokus kvalitetne i stručne usluge prebaci sa Kliničkog centra Crne Gore na srodne ustanove u državi, koja bude u stanju da iznjedre dobre programe, ekipe i pojedince;
- c) Edukacija je jedna od najbitnijih stavki, koja treba da bude preduslov konekcije crnogorske sa savremenom evropskom i svjetskom medicinom. Ova edukacija se mora realizovati kroz program obrazovne inkluzije i povezanosti sa modernim evropskim i svjetskim centrima;
- d) uz konsultacije sa zdravstvenim radnicima, pacijentima i donosiocima odluka pristupiti izradi strateških i operativnih dokumenata, koji će determinisati razvoj zdravstvenog sistema.
- e) Digitalizacija sistema zdravstva.

5) Zaštita životne sredine i održivog razvoja: Civi će se zalagati za

- promociju uključenja ekoloških standarda, politika i praksi, predviđenih u agendi EU pridruživanja, u domaće zakonodavstvo;
- promociju ideje da je prostor najskuplji crnogorski resurs zato jer ga ima najmanje;
- jasno definisanje planova održivog razvoja koji moraju za cilj imati iskorjenjivanje siromaštva i smanjenje razlika u životnom standardu kao i mjere za smanjenje i eliminaciju onih oblika proizvodnje i potrošnje koji nijesu u skladu sa konceptom održivog razvoja;
- jasno definisanje strategija upravljanja otpadom i njihovu adekvatnu primjenu;
- promociju učešća žena i mladih u kreiranju politika upravljanja zaštitom životne sredine.

Budućnost iskorišćavanja svih društvenih i prirodnih resursa zavisice od naše spremnosti da uložimo u njegovo očuvanje i razvoj.

6) Promocija, kreiranje i ukorjenjivanje osnova otvorenog demokratskog i građanskog društva, socijalne pravde, znanja, meritokratije i solidarnosti: Jedan od zadataka i misija Civisa je konstantno ukazivanje na uticaj koji retrogradne snage u društvu imaju na stvaranje mraka podjela, stagnacije, konflikta, nacionalne ostrašćenosti. Internet sfera, sa svojim digitalnim kanalima komunikacije je naročito osjetljivo polje preko kojeg se širi govor mržnje i ogromna mreža dezinformacija na šta se mora odgovorno reagovati. Kao alternativu ovim negativnim trendovima nudimo zalaganje za razumijevanje, uzajamno poštovanje, empatiju i solidarnost. Ističemo i istrajavaćemo u nastojanju da relikti prevaziđenih razmišljanja i politika, kao što su partitokratija, nepotizam, klijentelizam, nejednake šanse za uspjeh i prosperitet, itd..., ostanu iza nas. Favorizovaćemo principe savremene demokratije, jednakih šansi za sve, meritokratije – uređenog evropski priznatog sistema vrednosti, kvaliteta, poštene kompetetivnosti, institut 'konkursa', slobodnog izbora, poštovanja svake različitosti i uvažavanje svačije privatnosti.

Građaninu se moraju vratiti njegova prava, obaveze i suverenitet. Učinićemo sve što je u moći građanskog pokreta, da se prestane razmišljati u duhu socijalne patologije u kojoj su građani vlasništvo države – naprotiv, država je vlasništvo građana.

2. STRATEŠKI CILJEVI U 2026

1) Sačuvati osobenost i dualni/hibridni model rada CIVIS-a:

Jasno definisati entitete koji čine CIVIS: Savez građana u formi NVO-a i CIVIS kao politički subjekt. Sprovesti neophodna uskladjivanje sa važećim zakonskim propisima /izbornim

zakonodavstvom. Istovremeno jačati organsku vezu i jednstveno strateško usmjerenje oba entiteta u sklopu CIVISA: NVO i političkog subjekta.

2) Raditi na revitalizaciji i okupljanju građanskog političkog centra

Uspostaviti kontakte sa političkim subjektima, parlamentarnim i vanparlamentarnim, koji imaju kapaciteta i viziju o neophodnosti formiranja centrističkog građanskog bloka, i u bilateralnim razgovorima definisati zajedničke ciljeve i moguće oblike zajedničkog djelovanja.

3) Promovisati nestandardne i izvanpartijske oblike političkog angažmana:

Istražiti evropske prakse koje se tiču nestandardne organizacije političkih partija, pokreta i koalicija.

4) Unaprijediti rad sa članstvom i novim istomišljenicima:

Podići nivo motivacije i interes za volonterskim angažovanjem od strane postojećeg članstva. Raditi na privlačenju novih članova i sledbenika. Povezivati se sa srodnim organizacijama, pokretima, udruženjima i uticajnim pojedincima u zemlji, regionu i šire.

5) Povećati vidljivost CIVISA kao autentičnog političkog aktera:

koji ima potencijal i kredibilitet da djeluje korektivno i vizionarski sa ciljem izgradnje društvenog konsenzusa oko ključnih reformskih procesa i održivog razvoja društva na putu ka EU. U tom cilju će Civi ostvariti saradnju sa progresivnim, građanski orijentisanim, pokretima i partijama.

3. VRSTE AKTIVNOSTI I NAČIN REALIZACIJE STRATEŠKIH CILJEVA

Sve planirane aktivnosti programskog, operativnog i administrativnog karaktera biće usmjerene na to da pojedinačno i sinergetski doprinesu ostvarivanju gore navedenih strateških ciljeva u 2026.

3.1. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Da bi se ostvarili planirani programski ciljevi/ ideje realizovaće se sljedeće aktivnosti:

- **Korišćenje digitalnih kanala komunikacije** u cilju informisanja javnosti o aktivnostima, stavovima, idejama i inicijativama CIVISA (izjave, tekstovi, intervjui, gosti...).
 - a) U tom smislu ćemo se u toku godine fokusirati na promociju **dvije ključne teme: meritokratija i društvo bez nasilja** - nastojaćemo da promovišemo pozitivne prakse iz ove dvije oblasti.
 - b) Takođe ćemo kroz **komentare i reagovanja na aktuelne društvene teme** ukazivati na društvene devijacije i promovisati naša viđenja kroz prizmu meritokratije i društva bez nasilja.
- Organizovanje najmanje **tri javne panel diskusije** (od kojih jednu na temu rodne ravnopravnosti) u okviru program CIVIZACIJA – koji je zamišljen kao forum na kojem ćemo slati poruke korektivnog i emancipatorskog karaktera. Cilj je da ukažemo da društvene promjene započete 2020 i njihovi nosioci u vidu vladajuće parlamentarne većine demonstriraju nedoraslost, neiskustvo i permanentnu nedoslednost u procesu sprovođenja reformske agende kao jedinog puta za uspješnu tranziciju iz autokratskog društvenog ambijenta u funkcionalnu demokratiju. Promovišaćemo sisteme vrijednosti na kojima počiva zdravo, demokratsko, emancipovano društvo, društvo socijalne pravde i jednakosti. Na panelima ćemo se truditi da okupimo misleće i dobronamjerne ljude svih društvenih slojeva i profesija, koji prepoznaju moć struke, znanja, solidarnosti i dobrih namjera u procesu ozdravljenja društva od svih

tranzicionih bolesti. Smatramo da ono što istinski povezuje i mobilise ljude, nijesu interesi nego vrijednosti!

- U svrhu promocije ideje meritokratije, Civis će naručiti **izradu studije o stepenu meritokratije u javnoj upravi Crne Gore**, koristeći neke od postojećih metodologija koje se korišćene za slična mjerenja u EU. Kroz kontakte sa akademskom zajednicom i specijalizovanim organizacijama koje se bave društvenim istraživanjima, definisaće se osnovni parametri ove studije u cilju njene relevantnosti za buduća istraživanje i dalje upotrebe u akademskim krugovima. Nakon finalizacije studije, organizovaće se njeno štampanje, prevođenje na engleski, javna promocija i distribucija relevantnim institucijama i pojedincima.
- Različite aktivnosti u cilju osnaživanja Foruma mlađih Civsa (obuke, aktivnosti na promociji učešća mladih u radu Civisa, itd.),
- Različite aktivnosti u cilju osnaživanja Foruma žena Civisa (uvezivanje sa drugim ženskim klubovima u okviru Parlamenta i Skupštine Glavnog grada, obuke, itd.)

3.2. AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE

U svrhu razvijanja administrativnih kapaciteta i poboljšanja realizacije planiranih aktivnosti Civis je ispred sebe postavio sljedeće ciljeve:

- Sprovesti organizacione i pravno-administrativne promjene u skladu sa novim zakonskim propisima uz očuvanje dosadašnjeg dualnog načina rada CIVISA: NVO + politički subjekt;
- Uspostaviti jasno definisanu vezu i utvrditi standardne oblike koordinacije sa CIVIS-ovim članovima koji djeluju u nekim od organa zakonodavne, izvršne ili vlasti na lokalnom nivou;
- Kontinuirani rad sa članstvom (održavanje kontakta, informisanje, prikupljanje ideja i inicijativa, angažovanje na volonterskoj osnovi, organizovanje internih panela, obuka, itd). Kroz postojeće kanale interne komunikacije kreiraće se digitalni info-bilteni sa osvrtom na događaje iz proteklog mjeseca. Bilten će takođe služiti i kao materijal za internu razmjenu mišljenja na aktuelne teme;
- Organizovati anketu o temama za koje bi se mogle održati interne obuke/ predavanja/ panel diskusije za članove Civisa;
- Osmisliti aktivnosti na privlačenju novih članova, volontera i istomišljenika;
- Povezivati se sa srodnim organizacijama, pokretima, udruženjima i uticajnim pojedincima u zemlji, regionu i šire;
- Istražiti evropske prakse koje se tiču nestandardne organizacije političkih partija, pokreta i koalicija;
- Ažurirati liste sa osnovnim podacima o članstvu i simpatizerima;
- Organizovati redovne aktivnosti vezane za kancelarijsko i finansijsko poslovanje i održavanje prostora.

4. BUDŽET

4.1 BUDŽET ZA 2026. GODINU GRUPE BIRAČA CIVIS

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI GRUPE BIRAČA CIVIS				
Opis	Jedinica	Količina	Iznos (eur)	Ukupno (eur)
Organizacija panel diskusija CIVIZACIJA	panel	2	2.000	4.000
Medijske kampanje	mjesec	12	1.500	18.000
Izrada studije o meritokratriji	Aktivnost	1	5.000	5.000
Aktivnost za osnaživanje mladih u politici	aktivnosti	4	500	2.000
			UKUPNO	29.000

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI FORUMA ŽENA (Grupa birača Civis)				
Opis	Jedinica	Količina	Iznos (eur)	Ukupno (eur)
Organizacija panel diskusija na temu rodne ravnopravnosti	Panel	1	2,000	2,000
Medijske kampanje	mjesec	12	100	1,200
Organizacija seminara	Seminar	2	400	800
			UKUPNO	4.000

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA I OPERATIVNI TROŠKOVI				
Opis	Jedinica	Količina	Iznos (eur)	Ukupno (eur)
Komunalije (struja, voda, telefon...)Redovni kancelarijski troškovi (komunalije, održavanje prostorija, računovodstvo, kancelarijski materijal/ oprema, bančina provizija)	mjesec	12	485	5.820
Organizacija sastanaka (redovni, tematski)	sastanka	16	100	1.600
Nabavka kancelarijske opreme	nabavka	1	480	580
Ostali troškovi	Paušal	1	2.000	2.000
			UKUPNO	10.000

UKUPAN BUDŽET ZA GRUPU BIRAČA CIVIS: 43.000EUR

4.2 PLANIRANI PRIHODI GRUPE BIRAČA CIVIS U 2026. GODINI

Izvor prihoda	Jedinica	Količina	Iznos (eur)	Ukupno (eur)
Budžet CG – učešće u Parlamentu	mjesec	12	4.650	55,800
Budžet Bar – učešće u Skupštini Bar	mjesec	12	285	3,420
Budžet CG – za Ženski forum Civis	mjesec	12	295	3,540
			UKUPNO	62,760

Podgorica, 20.12.2025.

Srđan Pavičević
Predsjednik
Grupa birača Civis